

Det lyssnande ögat

24.5–15.9.2024

CHAPPE

GALLERI ELVERKET

Det lyssnande ögat

24.5–15.9.2024

FINLÄNDSKA
KONSTSTIFTELSE

På utställningen visas ett mångsidigt urval av verk från Finländska konststiftelsernas samlingar.

Utställningen ordnas i Ekenäs kulturkvarter, där verken sprids ut över Galleri Elverket och Chappe.

Öppethållningstider

ti kl. 11–17
on kl. 11–20
to–sö kl. 11–17
må stängt

CHAPPE

GALLERI ELVERKET

Utställningskonceptet grundar sig på Juhana Blomstedts (1937–2010) målning *Det lyssnande ögat* (1982). Verket är en del av den serie med samma namn som konstnären visade på Venedigbiennalen 1982. År 1986 skrev Blomstedt följande om verkserien:

”Begreppet oändlighet är hur som helst vår käraste vän, och samtidigt vår sinnesfrids värsta fiende. I bakgrunden lurar en oerhört stor fråga: varför. Sakerna flyter omkring och inuti oss, driver omkring i minnets och sinnets hav utan att vara medvetna om sig själva eller varandra, men ändå på jakt efter en betydelse. Ögat lyssnar.”

Med poetisk precision åskådliggjorde konstnären hur viktigt öppenhet och osäkerhet är då man iakttar och tolkar. Vad ser jag, eller ser jag inte? Blomstedts målning och tankar har inspirerat denna utställning. Dess utgångspunkt är sinnenas relation till varandra, relationen mellan det yttre och det inre samt timlighet. Det är speciellt att Juhana Blomstedt i det här fallet skrev om det han målade. Vanligtvis använde han måleriets medel och uttryck för att behandla kontinuitet och oändlighet, rum, iakttagelser och förhållandet mellan det föreställande och icke-föreställande.

Utställningen handlar också om hur man kan återge sina iakttagelser och upplevelser, om det är möjligt att dela med sig av sin upplevelse och i så fall på vilka sätt?

Utställningen är uppdelad i två byggnader så att verk som hänför sig till natur, landskap och yttre observationer visas i Chappe, medan verken i Galleri Elverket starkare representerar inre syner och fantasivisioner.

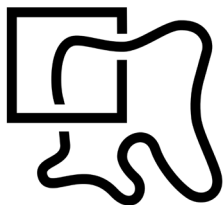
Utställningen är den första samarbetsutställningen mellan Galleri Elverket / Stiftelsen Pro Artibus och Chappe.

Utställningen är kuraterad av Stiftelsen Pro Artibus kurator Juha-Heikki Tihinen och Chappes intendent Pia Hovi.

Teman

Utställningen är indelad i åtta teman: motsvarigheter, inre syner, naturfenomen, materialkänsla, sambandet mellan musik och bild, minnen och fantasibilder, bilder av människan och timlighet. Utställningens olika teman är markerade på verkskyltarna med egna symboler.

Motsvarigheter

Sambanden mellan den figurativa och den icke-figurativa konsten kan ses som samband mellan den yttre och den inre världen, där kontinuiteten mellan dessa båda världar är central. Joseph Beuys (Elverket) fokuserade på att teckna på 1940- och 1950-talet. Han försökte återhämta sig från sina krigsupplevelser och hitta kopplingar mellan dessa verkligheter och ett sätt att bota olika mentala och fysiska problem. Vid Juhana Blomstedts *Det lyssnande ögat* kan åskådaren uppleva betydelsen av mötet mellan det visuella och det auditiva.

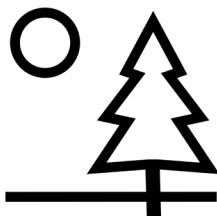
Inre syner

Att avbilda den inre världen har varit ett sätt för konstnärerna att skildra personliga upplevelser. Fantasin blir ett lika viktigt område för konstnärlig inspiration som den verkliga världen, med början i romantikens tid. De inre synerna fascinerar konstnärerna eftersom synerna är subjektiva och låter konstnärerna fantisera fritt och upptäcka sådant de inte tidigare upplevt. De inre synerna avbildas med både abstrakta och figurativa verk, av vilka de senare kan verka surrealistiska eller metafysiska. Som exempel kan nämnas Mirjam Tuominens abstraktioner (Elverket) och Pentti Kaskipuros fascinerande konstellationer (Elverket).

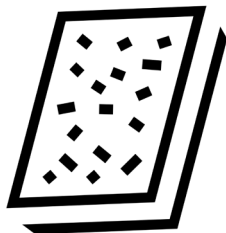

Naturfenomen

Hur ser regnet ut eller hur beskriver man vintern? Sedan slutet av 1700-talet, det vill säga sedan romantikens tid, har granskningen av naturen och dess fenomen blivit ett centralt föremål för konst. Konstnärerna har på många sätt fascinerats av mötet mellan människa och natur och av naturens storslagenhet och sublimitet. Den gula färgen i Rafael Wardis målningar är som påtaglig solenergi.

Materialkänsla

Konsthistorien vimlar av konstverk där man skapar en illusion av ett visst material med hjälp av ett annat. Materialiteten kan dock även ta sig i uttryck i respekt för materialets egen natur eller i en blandning av olika material. Materialiteten i ett visuellt konstverk tilltalar exempelvis känselsinnet. I Zoltan Popovits Ås (Chappe) förekommer faner i form av en ås och väcker frågor om naturupplevelser.

Sambandet mellan musik och bild

Tanken på bildkonsten som ett autonomt och immateriellt fält likt musiken löper som en röd tråd genom uppkomsten av den abstrakta konsten under 1800-talet. Musikens egenart och självständighet tilltalar konstnärer som skapar abstrakta konstverk och som också är intresserade av idén om synestesi, av att blanda samman olika sinnen. Hur kan man höra färger eller se former i ljud?

Minnen och fantasibilder

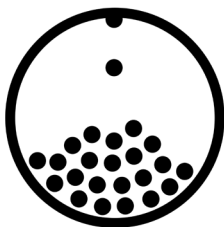
När en konstnär avbildar minnen och fantasibilder behandlar hen något som återfinns på andra ställen och gör det synligt. Saknad och drömmeri har utgjort grundorsaker till längtan bort eller sökandet efter ett försvunnet paradiset. Att uppleva något frånvarande som närvarande eller över huvud taget uppfatta innebörden av det förflutna har också legat bakom valet av temat för många av konstnärernas verk. Magnus Enckells *Den döende Adonis* (Chappe) känns som en kombination av personlig erfarenhet och klassisk mytologi.

Bilder av människan

Förutom porträtt av människor har konstnärer använt människan som tolk av symboliska ämnen eller alternativt varit med om att avbilda eller skapa skönhetsideal eller kroppsideal. I bilder av människan behandlar konstnärer också sitt förhållande till andra människor eller till de saker och fenomen som de representerar. Spegeltemat i Marjatta Hanhijokis akvareller (*Elverket*) utgör både en konsthistorisk referens och en introduktion till porträttet eller självporträttet.

Timlighet

Hur upplever man överlappningar av tider? Hur avbildar man erfarenheter? Många konstnärer har i sin konst funderat över hur tiden syns och hur olika tidsskikt överlappar varandra. Förekommer olika tidsnivåer vid sidan av varandra eller överlappar de varandra, och hur avbildar man dessa fenomen visuellt? Disigheten i Nanna Hänninens fotografi (Chappe) väcker en känsla av dimma som ett tidsmässigt element.

Program

Under hela utställningen

Diskussionsguider på plats i Chappe och Galleri Elverket

Onsdagar kl. 17–19

Lördagar kl. 13–15

Gruppbokningar

Chappe: [**museibokningar@raseborg.fi**](mailto:museibokningar@raseborg.fi)

I Galleri Elverket får samtliga besökare en introduktion till utställningen av utställningsvärdarna.

Syntolkade visningar

Vi erbjuder gratis syntolkade visningar i utställningen *Det lyssnande ögat*, och utställningsmaterialet finns tillgängligt i punktskrift. Syntolkade visningar går genom hela utställningen i både Chappe och Galleri Elverket. För mera information och bokningar kontakta [**museibokningar@raseborg.fi**](mailto:museibokningar@raseborg.fi) (Chappe) och [**proartibus@proartibus.fi**](mailto:proartibus@proartibus.fi) (Galleri Elverket). Tillgängligheten för syntolkade visningar varierar. Vänligen kontakta oss i god tid för att försäkra er om en ledig tid.

Evenemangen ingår i inträdespriset till Chappe.

Inträde till Galleri Elverket är gratis.

Mera information finns på [**chappe.fi**](http://chappe.fi) och [**proartibus.fi**](http://proartibus.fi)

Evenemang

- Onsdag 5.6 kl. 17 **Kuratorernas runda i utställningen (FI + SV)**
start i Chappe kl. 17
- Lördag 8.6 kl. 13 **Walking bass—Ahti Lassilas improviserade konsert i utställningen i Chappe och Galleri Elverket**
start i Chappe kl. 13
- Onsdag 10.7 **Finländska bildkonstens dag & Helene Schjerfbeck's födelsedag**
Friluftsmåleriverkstäder och musik uppträdande. Arrangeras i samarbete med Ekenäs konstförening och Schjerfbeck-sällskapet i Ekenäs.
- Lördag 24.8 **Raseborg Pride**
Diskussionsprogram i Chappe och Galleri Elverket kl. 11. Såpbubbelverkstad efter Pride-paraden i Stallörsparken.
- Möt utställningens konstnärer onsdagskvällar i september**
- Onsdag 4.9 kl. 17 Konstnärsträff I på Chappe / Galleri Elverket
- Onsdag 11.9 kl. 17 Konstnärsträff II på Chappe / Galleri Elverket

Utställningen är förverkligad i samarbete med Föreningen Finländska konststiftelser. I utställningen visas 75 verk av föreningens medlemmar:

Alfred Kordelins stiftelse, Fortums Konststiftelse, Föreningen Konstsamfundet, Gösta Serlachius konststiftelse, Lönnströms konstmuseum, Konststiftelsen Nordea i Finland, OP Konststiftelse, Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse, Stiftelsen Pro Artibus, UPM-Kymmenes kulturstiftelse, Stiftelsen för Åbo Akademi

Sv